

Likabehandlingsplan

Hasslövs skola / Förskolan Hasselbo

Arbete mot diskriminering och kränkande behandling
grundskola, förskola och fritidshem

2018-2019

**På Hasslövs skola och förskolan Hasselbo är det nolltolerans mot diskriminering,
trakasserier och kränkande behandling**

Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (SFS
2010:800) reglerar skolans ansvar och uppdrag utifrån
diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PLANENS SYFTE, SKOLANS UPPDRAG OCH ANSVAR

Uppdrag

Lagens ändamål

Syfte med likabehandlingsplanen

Begrepp

Vad menas med diskriminering?

Direkt diskriminering

Indirekt diskriminering

Vad menas med trakasserier?

Vad menas med kränkande behandling?

Repressalier

Diskrimineringsgrunder

Kön

Könsidentitet eller könsuttryck

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Funktionsnedsättning

Elevers rätt till stöd

Blir ditt barn kränkt?

Kränker ditt barn andra?

Skolan har ett uppdrag att aktivt arbeta främjande, förebyggande samt åtgärdande

Vi arbetar främjande genom att:

Vi arbetar förebyggande genom att:

Vi arbetar åtgärdande genom att:

Ansvarsfördelning- alla elever är allas ansvar

Ansvar och skyldigheter

Rektor

Lärare, förskolelärare och annan personal inom omsorgen

Elever, barn

Föräldrar

Information till föräldrar, elever och personal

Från skolledningen

Från personalen

Från eleverna

Åtgärder vid kränkande behandling

Inledning

Anmälningsskyldighet

Anmälan till sociala myndigheter

Analys och prioritering av kommande insatser 2017/2018

Årlig plan för kvalitetsarbete med likabehandlingsplanen

Bilagor

1. Regler

2. Dokumentationsmaterial

PLANENS SYFTE, SKOLANS UPPDRAG OCH ANSVAR

Uppdrag

Enligt 3 kap. 16§ diskrimineringslagen ska huvudmannen varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter för de barn och elever som deltar i verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Den ska också innehålla åtgärder med syfte att förebygga och förhindra trakasserier.

Enligt 6 kap. 8 §skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

De båda ovan angivna kraven på att årligen upprätta planer har av huvudman delegerat till rektor. De båda planerna kan sammanföras i en plan.

Lagens ändamål

Skolan har ett uppdrag (skollagen, SFS 2010:800) att verka för en demokratisk värdegrund och främja de mänskliga rättigheterna såsom individens frihet och alla människors lika värde. Barn- och ungdomar ska i skola, fritids och förskola lära sig att samarbeta, bli medvetna om konsekvenserna av sina handlingar, ta ansvar för andra, visa tolerans för olikheter samt solidaritet med svaga och utsatta. Ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i skolan (Lpo, 11). Detta gäller såväl för personal som för elever och barn.

Syfte med likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i skola och förskola. Värdegrundsarbete ska utgå från läroplanens mål angående normer och värden. Planen ska även ses som ett verktyg för det förebyggande och åtgärdande arbetet. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över.

Begrepp

Vad menas med diskriminering?

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Diskriminering kan vara antingen indirekt eller direkt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Exempelvis om en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis skolan serverar alla elever samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiös tro eller på grund av allergi behöver annan mat.

Vad menas med trakasserier?

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Vad menas med kränkande behandling?

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. En elev kan vara utsatt för kränkande behandling om någon skickar elaka e-postbrev eller sms, om en elev vid upprepade tillfällen blir retad för något eller om en elev inte får vara med de andra eleverna. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker självkänslan. Våld som slag, sparkar, knuffar, hot och kränkande bilder eller meddelanden på sociala medier, tex facebook. Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barn eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsidentitet eller könsuttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Etnisk tillhörighet innebär enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En person kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller i samband med en religiös åskådning som t.ex. islam, buddhism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etiska, politiska eller filosofiska uppfattningar eller värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionshinder

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga till följd av en skada eller sjukdom som fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, t.ex. om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen. T.ex. 7kap. - tidigare skolstart och undantag från skyldigheten att fullgöra skolplikt i förskoleklass (11-11 b §§),

Barns rätt till stöd

Det är alltid den utsatte barnet som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Barns upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Barnet har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Vem barnet än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan/förskolan ska kunna göra något måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven vid händelse på skolan. All personal har dock alltid ett vuxenansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

Blir ditt barn kränkt?

Följande tecken kan tyda på att ditt barn blir kränkt:

- Ovilja att gå till skolan/förskolan
- Ont i magen, huvudvärk
- Vill inte berätta hur det är i skolan/förskolan
- Har inga kamrater
- Kommer hem med smutsiga och sönderrivna kläder
- Har blåmärken
- Verkar nedstämd och ledsen.

Dessa tecken behöver inte bero på en kränkning men det motiverar ändå att du tar kontakt med skolan/förskolan.

Kränker ditt barn andra?

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra. Trots detta är det viktigt att agera. Ditt barn kan själv må dåligt och forskning visar att barn som kränker andra ofta själva får problem senare i livet, om de inte får hjälp att ändra sitt beteende. Det är alltså betydelsefullt att agera, både för ditt barn och för det utsatta barnet.

Gör helt klart för barnet att du inte accepterar att någon annan utsätts för kränkning.

Ta kontakt med skolan/förskolan för ett samarbete.

Skolan har ett uppdrag att aktivt arbeta främjande, förebyggande samt åtgärdande.

Vi arbetar främjande genom att:

- Skapa ett öppet klimat där vi alla är delaktiga och skapar goda relationer mellan skolans/förskolans personal ó barn ó förälder.
- Anpassning av undervisningen för att göra den tillgänglig för alla elever.
- Undervisningen skall ge kunskap och förståelse för människors lika värde, minoriteters olika förutsättningar samt grundläggande demokratiska värderingar.
- All personal på skolan/förskolan samarbetar för att på bästa sätt se alla barn.
- Aktiviteter på skolan/förskolan på både skoltid men även på fritid för att skapa en god stämning och känsla av samhörighet på skolan, tex skoldisco, läger, utflykter osv.
- Vi vuxna förmedlar etik och moral genom att vara goda förebilder genom ord, attityder och praktisk handling. Vi förankrar en god moral genom att förmedla vad som är bra och dåligt, gott och ont, rätt och fel.
- Att vara tydlig och sätta gränser är att bry sig om och att ge trygghet. Det ingår i barnens förväntningar på oss vuxna att vi ska sätta gränser. Barn mår bra av att vuxenvärlden är överens om vad som är tillåtet eller inte tillåtet. Vi ska reagera tydligt när någon bryter mot de regler som är uppsatta.

Vi arbetar förebyggande genom att:

- Göra hela skolan delaktig i likabehandlingsarbetet genom att bjuda in elever genom delaktighet i klassråd och elevråd.
- Kontinuerligt arbeta med trivsel- och ordningsregler i elev och personalgrupp, ha tydliga konsekvenser samt tydligt uttalade positiva förväntningar på eleverna.
- Rastvakt på skolgården.
- All personal är lyhörd för både vad elever berättar men även att upptäcka sinnesstämningar bland eleverna för att upptäcka om någon blir utsatt. Vi är uppmärksamma på elever som ofta är ensamma, söker vuxenkontakt, har ont i magen/huvudet eller som ofta vill vara inne.
- Personal är uppmärksamma och ingriper snabbt för att hjälpa och stödja elever i situationer som uppfattas som riskfyllda.
- Rastvärdar är aktiva på rasterna och har uppsikt över undanskymda platser.
- Vi hälsar på barnen vid namn varje morgon.
- Vi äter pedagogisk lunch med barnen varje dag.
- Öka kunskapen i personalgruppen genom täta samtal kring eleverna samt utbildning/samtal för att bättre kunna bemöta elever med särskilda behov. Tydliga rutiner för hur vi går tillväga om någon i verksamheten blir utsatt. Rutiner som såväl personal som elever är väl förtrogna med.

Vi arbetar åtgärdande genom att:

- All personal på skolan agerar omedelbart då vi får kännedom om att någon blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Vi följer upp alla incidenter med berörda barn.
- Vi har en tydlig ansvarsfördelning, se nedan som underlättar hantering av ärendet.

Ansvarsfördelning- Alla barn är allas ansvar

Ansvar och skyldigheter

Det juridiska ansvaret har huvudmannen (6kap5§ SL). Ansvaret att agera har all personal som arbetar i vår verksamhet.

Alla som arbetar i vår verksamhet är skyldiga att främja likabehandling samt att förebygga och motverka diskriminering/kränkning. Vi är också skyldiga att så fort som möjligt utreda sådana händelser samt att förhindra fortsatt diskriminering/kränkning. Rektor och personal har ansvar för eleverna genom Skollagen (2010:800), Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) och Arbetsmiljölagen.

Rektor

Det är rektors ansvar att:

- Se till att all personal, alla barn och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i skolan
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt annan kränkande behandling
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal, barn, föräldrar samt huvudman.
- Om skolan får kännedom att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas (6kap.8§ SL)
- Rektor ska även se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

Skolpersonal och personal inom omsorg

Det är skolpersonalens ansvar att:

- Vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn/elever samt personal utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling.
- Följa och praktiskt tillämpa skolans likabehandlingsplan
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks och kommer rektor till kännedom.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- Dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling samt åtgärda uppkomna händelser enligt gällande rutin på skolan.
- Bevaka att utreda fall av diskriminering och annan kränkande behandling, där den enskilda läraren är berörd, följs upp enligt gällande rutin på skolan.

Elever

Det är elevens ansvar att:

- Informera personal på skolan om de känner till att kränkande behandling förekommer

Föräldrar

Föräldrarna har ansvar för sina barn och ungdomar genom föräldrabalken. Diskriminering och kränkande behandling som sker mellan ungdomarna på deras fritid är i första hand ett ansvar

för föräldrarna att åtgärda men det kan även krävas att skolan utreder och åtgärdar. Samverkan mellan skolan och hemmet är nödvändig när problem uppstår. Föräldrar utgör en viktig resurs i vårt arbete med eleverna och det är viktigt att föräldrarna lämnar information till skolan om de vet någon elev som far illa.

Information till elever, föräldrar och personal

Information om likabehandlingsplanen sker av rektorn vid varje uppdatering av planen som sker 1 gång/år.

Rektor beslutar om likabehandlingsplanens innehåll i samråd med personalgrupp.

Förebyggande insatser

Det viktiga förebyggande arbetet skall ske i det dagliga värdegrundsarbetet enligt Skollagen och Diskrimineringslagen (SFS 2008:567)

Från skolledningen

- Rektor samt personal träffas regelbundet och diskuterar skolans psykosociala miljö för att aktivt främja likabehandling utifrån ett långsiktigt perspektiv
- Huvudman ska se till att övriga förebyggande insatser sker, utvärderas och förbättras årligen

Från personalen

- Allt arbete med och omkring barn och elever ska genomsyras av demokratiska värderingar.
- Material som används i undervisningen ska kritiskt granskas av pedagogerna så att de inte innehåller diskriminerande värderingar
- Tid är avsatt för klass- och elevråd.
- Att vid utvecklingssamtal och andra samtal ta upp frågan om trivsel och socialt samspel mellan barnen både inom skolan och förskolan.
- Skolans värdegrund och regler ska vara väl kända hos elever, föräldrar och personal
- Personal finns alltid närvarande på skolgården under samtliga raster

Från eleverna

- Klassråd och elevråd skall arbeta med likabehandlingsfrågor på varje möte.
- Vara delaktiga i utarbetandet av skolans trivselregler.

Åtgärder vid kränkande behandling

Inledning

Utgångspunkten för skolans agerande är elevens subjektiva upplevelse av vad som har hänt. Elever som blivit utsatta för kränkande behandling/ diskriminering eller elever som blir vittne till detta skall vända sig till:

- Rastvakten
- Klassläraren
- Rektor eller annan personal på skolan

Detta gäller kränkningar från såväl personal som elever. Rektor rapporterar till huvudmannen

Anmälningsskyldighet

Personalen är skyldig att uppmärksamma alla signaler om kränkande behandling men även på beteenden som råder mellan barnen och ta dessa på allvar.

Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektor. Rektor som får kännedom att en elev har blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla situationer där en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Detta innebär att en elev inte uttryckligen behöver nämna att den känner sig kränkt

och det ska inte heller göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls.

Anmälan till Sociala myndigheter

Vid misstanke om att ett barn far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp eller skydd skall anmälan göras till sociala myndigheten.

I de fall kränkande behandling kan ses som brottslig skall polisanmälan göras skyndsamt av rektor.

Årlig plan för kvalitetsarbete med likabehandlingsplanen

- Arbeta vidare med följsamheten för öInformationö samt öReglerö genom kontinuerliga samtal i klassråd, elevråd och i barngrupp. Samtal kring dessa regler på föräldramöten för en ökad delaktighet från föräldrarna sida och möjlighet att diskutera dessa frågor hemma.
- Arbeta aktivt förebyggande mot att barn och elever använder kränkande tilltal gentemot varandra genom dagliga samtal kring normer och regler samt med barnen vid incidenter
- Ha fortlöpande aktiviteter som bidrar till ökad gemenskap mellan barnen.

Vid varje terminstart påbörjas en revidering av likabehandlingsplanen. Det sker en kontinuerlig analysering av den dagliga verksamheten och som tillsammans med elevenkät samt föräldrarenkät utgör ett analyseringsverktyg i arbetet med likabehandlingsplanen. Vid APT-möte diskuteras likabehandlingsplanen med personal. Arbetet med revideringen skall vara färdigt snarast möjligt.

Ansvarig:

Veronica Svensson

t.f. Rektor

Hasslövs Bygdeskola

